

Інформаційна довідка на тему: «Відмова від пластикових пакетів – крок до безпечного довкілля»

Кожна людина зобов'язана берегти природу, охороняти, раціонально використовувати її багатства. Беззаперечно, значний вплив на довкілля мають відходи: їх надмірне утворення та проблеми утилізації. Значну частину відходів становлять пластикові відходи, що мають короткий термін використання, але надовго залишають свій слід в екосистемі.

Щороку кожен українець використовує близько 500 поліетиленових пакетів, в той час як у ЄС цей показник наближається в середньому до 90 пакетів.

01.06.2021 Парламентом було прийнято довгоочікуваний закон, який сприятиме покращенню стану довкілля внаслідок зменшення забруднення пластиковими пакетами. Закон України «Про обмеження обігу пластикових пакетів на території України» (далі – Закон) є лише першим кроком на шляху зменшення відходів упаковки та сталого споживання.

Цей Закон набрав чинності 10 червня 2021 року, його норми вводяться в дію з 10 грудня 2021 року, крім окремих положень.

Основними положеннями Закону є:

 Забороняється розповсюдження в об'єктах роздрібної торгівлі, громадського харчування та надання послуг:

- 1) надтонких пластикових пакетів;
- 2) тонких пластикових пакетів;
- 3) оксорозкладних пластикових пакетів.

Ця заборона вводиться в дію через дев'ять місяців з дня опублікування Закону – з 09 березня 2021 року.

 Встановлена заборона не поширюється на:

- біорозкладні пластикові пакети;
- надтонкі пластикові пакети шириною до 225 міліметрів (без бокових складок), глибиною до 345 міліметрів (з урахуванням бокових складок), довжиною до 450 міліметрів (з урахуванням ручок), що призначені для пакування та/або транспортування свіжої риби, м'яса та продуктів із них, сипучих продуктів, льоду та розповсюджуються в об'єктах роздрібної торгівлі як первинна упаковка (норма діє до 1 січня 2023 року).

 Пластикові пакети, що не відповідають встановленим Законом вимогам, підлягають вилученню з обігу.

 Розповсюдження пластикових пакетів здійснюється виключно на платній основі. Роздрібні ціни на пластикові пакети не можуть бути нижчими за мінімальні ціни, що встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Особи, винні у порушенні встановлених вимог у сфері обігу пластикових пакетів несуть відповідальність у вигляді штрафу.

Державний контроль за дотриманням законодавства у сфері розповсюдження пластикових пакетів в об'єктах роздрібної торгівлі, громадського харчування та надання послуг здійснюється Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів.

За порушення вимог Закону на суб'єктів господарювання накладатимуться штрафи:

- за розповсюдження пластикових пакетів, які не відповідають встановленим вимогам – у розмірі від п'ятисот до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а за повторне протягом трьох років вчинення такого самого порушення – у розмірі від однієї тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

- за безоплатне розповсюдження пластикових пакетів – у розмірі від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а за повторне протягом трьох років вчинення такого самого порушення – у розмірі від двохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Україною взято курс на впровадження у національне законодавство ієрархії управління відходами, базовим принципом якої є запобігання їх утворенню. Прийняття цього Закону є лише початковим етапом у досягненні екологічних цілей держави. Зокрема, наразі на розгляді Верховної Ради України перебуває проєкт закону «Про обмеження виробництва та обігу пластикової продукції одноразового використання на території України» (реєстр. № 6077 від 21.09.2021), позицію до якого надаватиметься Уповноваженим.

Уповноваженим підтримуються екологічно спрямовані законодавчі зміни, що сприятимуть забезпеченню дотримання права людини на безпечне для життя та здоров'я довкілля.

Відповідно до статті 1, 2 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» Уповноважений здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захист прав кожного на території України і в межах її юрисдикції. У випадку порушення екологічних прав внаслідок дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини готовий сприяти їх захисту у порядку, визначеному законом.

Звернення громадян приймаються на електронну адресу: hotline@ombudsman.gov.ua